

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง การปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ ในทศวรรษของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรีนั้น มีรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับที่จดทะเบียนเป็นสมาชิกชมรมผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี จำนวน 371 คน (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี, CD-ROM, 2552)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการวิจัย และศึกษาเพิ่มเติมจากแบบสอบถามของ ภาณุพันธุ์ สัจจาธรรม (2551 : 131 - 140) และจิตติมา วิบูลย์วงศ์ (2548 : 79 - 82)

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อที่ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

2. ลักษณะโครงสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับอัญมณีและเครื่องประดับ มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อความ (Open-ended) จำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ อัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี ด้านปัจจัยการผลิต ด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และด้านการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน เป็นแบบสอบถามปลายปิดมี 3 ตัวเลือก คือ ความรู้มาก ปานกลาง น้อย ซึ่งคำตอบมีลักษณะตามเกณฑ์ ดังนี้

3 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจมาก

2 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง

1 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อย

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม โดยคิดค่าคะแนนเฉลี่ยจาก (คะแนนสูงสุดคะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น (ชลธิชา วิทยานุกวัฒน์, 2549 : 34) สรุปเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ย 3 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.00 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.67 - 2.33 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.66 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาถึงการปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในทัศนะของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี ด้านสินค้า ด้านราคา ด้านการตลาด และด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มาก

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง น้อย

1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถแปลความหมายคะแนนการปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ ในจังหวัดจันทบุรี จากค่าเฉลี่ย (Mean) ไปได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535 : 23 - 24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 คะแนน หมายถึง มีการปรับตัวอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 คะแนน หมายถึง มีการปรับตัวอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 คะแนน หมายถึง มีการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 คะแนน หมายถึง มีการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 คะแนน หมายถึง มีการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจาก คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย
2. ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกชมรมผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้ผู้ประกอบการทำการตอบแบบสอบถามที่ได้รับ
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามที่กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยก็จะนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมแล้ว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดขั้นตอนโดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการอัญมณี และเครื่องประดับต่อการปรับตัว โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบผู้ประกอบการอัญมณี และเครื่องประดับต่อการปรับตัว โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายความรู้ความเข้าใจ การปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดจันทบุรี

3. สถิติวิเคราะห์ที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ การปรับตัวของผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่

3.1 ค่า t (t-test) เป็นค่าที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

3.2 ค่า F (F-test) เป็นค่าที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไปที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

3.3 วิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่